

РЕЦЕНЗІЯ
НА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ
«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА»
першого рівня вищої освіти
зі спеціальності 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА
галузі знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Актуальним завданням сучасної вищої освіти є формування майбутніх фахівців, відповідальних за духовний, економічний розвиток суспільства, які володітимуть компетентностями в різних галузях життя, здатних розвиватися у полі професійної діяльності, розширювати власний досвід, створювати нові знання і цінності. Поступальний розвиток та глобалізаційні зміни сучасного суспільного життя в Україні зумовлюють потребу оновлення та модернізації вищої педагогічної освіти.

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого рівня освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта Західноукраїнського національного університету передбачає вирішення цих завдань, реалізує сучасні вимоги суспільства у підготовці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, які здатні бути конкурентоспроможними в освітньому ринку нашої держави.

Основні характеристики освітньо-професійної програми свідчать про її спроможність забезпечити підготовку фахівців у галузі дошкільної освіти у процесі розв'язання складних спеціалізованих завдань розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку. Підґрунтям цього є визначені документом програмні компетентності, які відображають діяльнісну спрямованість програми, а також результати навчання. Ресурсне забезпечення ОПП є необхідним і достатнім для ефективної її реалізації.

Навчальний план як ключовий компонент освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта, відіграє важливу роль у формуванні загальних та фахових компетентностей в процесі підготовки майбутніх фахівців. Він

містить цикли дисциплін загальної та професійної підготовки, а також цикл дисциплін вільного вибору із відповідним відсотком.

Освітньо-професійна програма має чітку структуру та логіку, що візуально відображено у структурно-логічній схемі. Ця схема демонструє послідовність етапів навчання та вказує на чіткі зв'язки між освітніми компонентами. Такий системний підхід гарантує досягнення студентами цілей навчання, визначених у освітньо-професійній програмі.

Вважаємо, що освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта» відповідає вимогам до документів такого типу, є логічно завершеною, підготовленою на належному рівні. Програма підтверджує відповідність визначеному рівню освітніх і наукових характеристик підготовки бакалаврів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і може бути рекомендована до впровадження в освітню діяльність закладів вищої освіти.

Рецензент:

декан факультету дошкільної освіти та психології
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії,
кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри дошкільної педагогіки,
психології та фахових методик

Леоніда ПІСОЦЬКА

Підпис Леоніди Пісоцької засвідчую

Завідувач канцелярією ХГПА

Тетяна РИБАК

ВІДГУК

**на освітньо-професійну програму
«Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта»
підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта
у Західноукраїнському національному університеті**

В умовах інтеграції України у світовий та європейський простір інтенсивно здійснюється модернізація системної освіти, яка ставить перед педагогічною наукою комплекс проблем, до яких належать і якісна підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, формування їхньої професійної компетентності.

Сучасні завдання, визначені Базовим компонентом дошкільної освіти та вимогами Нової української школи, висувають нові вимоги до професійної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, оскільки майбутній фахівець повинен мати ґрунтовні теоретичні та методичні знання в галузі дошкільної педагогіки, психології, методик дошкільної освіти.

Рецензована освітньо-професійна програма (далі - ОПП) спрямована на підготовку бакалавра з дошкільної освіти (за спеціальністю вихователів закладів дошкільної освіти; термін навчання – 3 роки 10 місяців; 240 кредитів ЕКТС). Програму укладено з урахуванням вимог Державного стандарту дошкільної освіти та у відповідності до Стандарту вищої освіти (бакалаврського рівня), галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта.

У преамбулі ОПП підготовки фахівця дошкільної освіти чітко визначено об'єкти вивчення, цілі, теоретичний зміст предметної сфери, методи, методики та технології викладання, інструменти й обладнання, придатність до працевлаштування.

В ОПП відображено методологічне підґрунтя процесу підготовки бакалавра дошкільної освіти, яке здійснюватиметься на принципах особистісно-

орієнтованого навчання, студентоцентризму, активізації пошуково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти.

Особливої уваги заслуговує спрямованість ОПП на застосування активних методів навчання, що забезпечуватимуть суб'єкт-суб'єктну взаємодію та підвищення якості підготовки вихователів закладів дошкільної освіти.

Позитивним аспектом ОПП є ґрунтовна характеристика інтегральних, загальних та фахових компетентностей бакалавра з дошкільної освіти. Аналіз програмних результатів навчання бакалавра з дошкільної освіти дозволив виявити їх взаємозв'язок і чітку відповідність програмним компетентностям.

ОПП передбачає оптимізацію практичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, що засвідчує програмний зміст навчально-педагогічної та виробничої практик, а також практичне спрямування фахових дисциплін. Однак, варто детальніше розкрити, які саме види навчальних та виробничих практик будуть проходити студенти, оскільки професійна діяльність вихователів передбачає роботу з різними віковими групами дітей, а також роботу з нормотиповими дітьми та дітьми з особливими освітніми потребами.

Особливість ОПП полягає в ґрунтовному оволодінні студентами інтерактивною компетентністю, підготовкою до роботи в умовах інклюзивної освіти, інтеграція фахової підготовки в галузі дошкільної освіти, формування універсальних компетентностей (soft skills) тощо.

Вважаємо, що означена ОПП може бути рекомендована до використання у процесі підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Заступник директора департаменту –
начальник управління загальної середньої,
дошкільної, позашкільної, спеціальної освіти та
цифрової трансформації департаменту освіти і науки
Тернопільської обласної державної адміністрації,
доктор філософії (PhD) з освітніх, педагогічних наук

Ганна ЗВАРИЧ

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Представлена на рецензію освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта» для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена робочою групою кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Рецензована освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 012 Дошкільна освіта покликана реалізувати вимогу сучасного суспільства у підготовці високопрофесійних компетентних вихователів для закладів дошкільної освіти, і передусім враховує вимоги ринку праці та потенційних роботодавців при формуванні переліку фахових дисциплін. Основні характеристики освітньої програми свідчать про її спроможність забезпечити підготовку фахівців дошкільної освіти, ерудованих у галузі сучасних тенденцій усебічного і гармонійного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в умовах сьогодення, зумовлених вимогами Нової української школи. Вагомим підґрунтям для цього є визначені документом цілі, зміст та чітко прописано компетентності, які відображають діяльнісну спрямованість програми, а також програмні результати навчання майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Ресурсне забезпечення освітньої програми є необхідним і достатнім для її ефективної реалізації. Програма передбачає формування у здобувачів вищої освіти усіх необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема, здатності планувати й організовувати освітній процес в закладі дошкільної освіти, прогнозувати його основні показники, моделювати інноваційне освітнє середовище, організовувати роботу з дітьми, ґрунтуючись на сучасних

теоретичних знаннях з дошкільної педагогіки і психології та методик дошкільної освіти. Освітньо-професійною програмою передбачено формування усіх освітніх компонентів, враховано їх відповідність сучасним запитам громадськості та ринку праці, побажанням педагогічної спільноти освітян дошкільної ланки, вимогам стейкхолдерів щодо підготовки вихователів закладів дошкільної освіти. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми збалансована і відображає логіку розгортання освітнього процесу та зв'язки між навчальними дисциплінами, що презентує формування ключових компетентностей, системність у досягненні визначених документом цілей навчання. Однак, варто більш детально розписати які саме види практик будуть проводитися зі студентами.

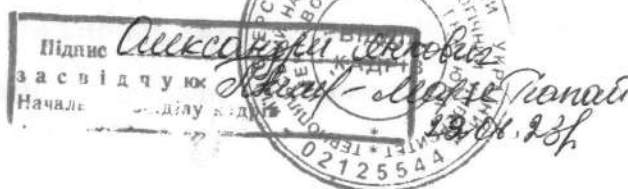
Отже, рецензована освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 Дошкільна освіта містить необхідні структурні та змістові складові, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також сучасному рівню розвитку дошкільної освіти та може бути рекомендована до впровадження в освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти на соціально-гуманітарному факультеті Західноукраїнського національного університету.

РЕЦЕНЗЕНТ

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки і методики
початкової та дошкільної освіти
Тернопільського національного
педагогічного університету імені
Володимира Гнатюка

О. Я.

Олександра ЯНКОВИЧ

ВІДГУК
на освітню програму Дошкільна освіта
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 Освіта /
Педагогіка

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальності 012 Дошкільна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка є важливим завданням закладів вищої освіти. Представлена на рецензію кафедрою освітології і педагогіки освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає чинним нормативно-правовим документам дошкільної освіти, враховує вимоги Базового компонента дошкільної освіти.

Рецензована освітньо-професійна програма, розроблена проєктною групою кафедри освітології і педагогіки, сприяє забезпеченню передбачених програмних результатів навчання та набуття здобувачами вищої освіти загальних та спеціальних компетентностей зі спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Розробники освітньо-професійної програми, завдяки тісній співпраці та врахування думки колективу закладів дошкільної освіти м. Тернополя чітко продумали логічну послідовність і взаємозв'язок обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, які доповнили освітній процес новим сучасним змістом, зокрема й з урахуванням необхідності ширшої інклюзії, новими технологіями дошкільної освіти на засадах гуманізації освітнього процесу з урахуванням необхідності партнерської взаємодії з родинами вихованців. Тому зміст освітньої програми засвідчує розуміння розробниками сучасних проблем дошкільної інклюзивної освіти та запитів батьків дітей дошкільного віку на їхню освіту.

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта» має необхідні структурні та змістові складові, відповідає стандарту вищої освіти, покликана сприяти забезпеченню програмних результатів навчання згідно запитів роботодавців (стейкхолдерів) і рекомендована для впровадження в Західноукраїнському національному університеті для підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти.

Завідувач Тернопільського дошкільного
навчального закладу №2
Тернопільської міської ради
Тернопільської області

Надія БЕЗКОРОВАЙНА